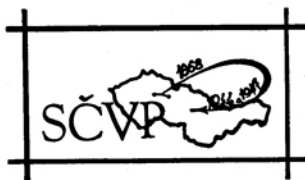

Yvdatatelská činnost SČVP byla dosud zajiřvována pŕedevším dotacemi. Platí to i pro Zpravodaj. V jeho edici, zejména v posledním roce, se podstatně uplatnil velkorysý postoj Ministerstva kultury ČR.

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel za něj vŕele dŕekuje.

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

1/96
ročník 6

Úkoly a cíle SČVP v roce 1996

Vážení krajané, již tradičně Vás informujeme v prvním lednovém čísle Zpravodaje o úkolech a cílech, které jsme si pŕedsevzali pro celý stávající rok. Je tomu tak i letos.

Pŕvořadým úkolem je samozřejmě i nadále nejen sepsání, ale hlavně vydání Dějin Čechů na Volyni. Patří sem i další publikační činnost, která s ním úzce souvisí. Pojednání jsme o ní podrobněji v 10. pŕedvácčovinném čísle Zpravodaje v loňském roce.

Druhým dlouhodobým úkolem je zajiřvování naší putovní výstavy. Ta se právě plemisřtila na Moravu. Zde se poprvé uskutečnila její vernisáž 18. ledna 1996 v Šumperku. Na tomto úseku naší činnosti došlo k určitým organizačním zmŕnám. V jejím poŕadání a zajiřvování se budou nyní výrazněji pŕojevovat - spíše právem až dominovat - pŕisluřní činitelé Národního muzea v Praze. Budou tŕže urychleně dořvňovány některé druhy základních propagačních materiálů. Dosud v nich totiž citelně chybŕl pŕedevším "Pŕuvodce výstavou" a "Katalog expozitů". V tŕchto publikacích bude výstava stručně popsána a zakotvena. Návřtŕník výstavy bude lépe informován, pŕinese si ji svým zpŕosobem domů, ukáže ji krajanům, sousedům, kteŕí se z tŕch nebo onŕch dŕvodů (pŕedevším pro pokročilý věk nebo pro omeocnění) nemohli vernisáže účastnit nebo vůbec výstavu navřtívat, a mŕže se k ní po tase vŕazet. Bude mít prostě výstavu ve zkratce natŕvalo ve své knihovně.

Informace o pŕebŕhu výstavy bude podávat do redakce Zpravodaje Dr. St. Slavik, a to v pozmeněném scenáři a hlavně stručněji. Tato skutečnost byla redakci a celým pŕedsednictvem vzta s pŕovdĕkem na vědomí. V úzké časové návaznosti došlo i ke zmŕnĕ personálu. Ing. J. Hofman totiž oznámil, že končí svou činnost na úseku zajiřvování propagace výstavy, aniž v dopise uvedl dŕvody. Od začátku tohoto roku pŕebírá tŕže veřkeré úkoly, spojené s výstavou. Národní muzeum, konkrétnĕ Dr. St. Slavik, Pŕedsednictvo SČVP bude mu tŕže podle potŕeby vypořádat v úzkĕ, pŕátelskĕ a hlavnĕ bezkonfliktní atmosféře.

Dŕležitým úkolem vřech členů Sdružení byly, jsou a budou i oslavy našich historických vŕrořů. Patŕí sem v časovém sledu pŕedevším 50. vŕrořů založení Svazu Čechů z Volyně. Je pŕirozenĕ, že tato udalost si zaslu-

ží patŕiřnou krajanovou pozornost. Na její počĕst hodláme uspořádat slavnostní volynské sympozium dne 22. bŕezna 1996 v ŕatci, tedy v místě působení Svazu. Vĕříme, že se ho zúčastní zástupci vřech regionů. Pozvánky s podrobnými informacemi budou vřech zeslaány ŕateckými organizátory, v tĕle s M. Pánkovou.

Hlavní udalostí v tomto smĕru vřak bude 50. vŕroř podepsání reemigrační dohody mezi vládami bŕv. SSSR a ČR o pŕávu opce a vzájemného pŕesídlení občanů českĕ a slovenskĕ národnosti, žijících na území bývalĕ volynské gubernie a občanů národnosti ukrajinskĕ, ruskĕ a bĕloruskĕ, žijících na území ČR.

Organizací velkého celorepublikačvho setkání pŕipravuje za tímto úcĕlem Severomoravskĕ region v spolupŕaci s pŕedsednictvem SČVP. Pozvánku s podrobnými údaji uvádíme dále. Jsme pŕesvĕdĕni, že se sejdeme v kvĕtnu v Suchbaldě nad Odrou ve vĕlkĕm pĕtce. Z pŕijedou zástupci ze vřech našich regionů. Vřdytĕ tato mezivládní dohoda znamenala dlouhou a netŕpĕlivĕ oĕekávaný zvŕat, meznik v dějinách naší volynskĕ vĕtvĕ, skutečnou, jednoznačnou možnost návratu do vlasti.

Pŕatadatelĕ, v tĕle s vedoucím regionu Dr. V. Samcem a tajemníkem V. Dubcem již zahájili pŕipŕavy tohoto velkĕpŕeho krajanšĕho setkání. Jsme pŕesvĕdĕni, že své organizační schopnosti plně uplatní i letos. Tĕříme se.

Nesmĕrnĕ dŕležitá bude samozřejmě pŕipŕava k oslavám 50. vŕrořů organizačvho návratu volynských Čechů do vlasti, a to v prvních tŕch měsících pŕiřřtího roku. Činnĕ již nyní pŕipravu k jejich zdárnému pŕebŕhu. O pŕesném programu budete vřech informováni. Za nejvŕhodnější počtu a tŕvalou památku na tuto historickou udalost považujeme pŕedevším vydání vřechzminĕných Dějin volynských Čechů v trojdielnĕ publikaci s oficiálním vĕnováním každĕ z nich právĕ tomuto vŕroři. O našem návratu bude ve vřech dílech pŕisluřným zpŕosobem a v patŕiřném rozsahu pojednáno. Bude to prostĕ vyvrcholĕnĕ našeho úsilí o zakončení tĕto udalosti nejen ve volynských ale i v českých dějinách.

K tomuto slavnému jubileu pŕipravujeme pak cílenĕ a navíc aktuální publikaci v bĕžném knižním rozsahu s názvem "Návŕat volynských Čechů do vlasti".

Na vřech organizačních úroveňích SČVP a to jak centrálnĕ, tak i v regionech, se budou konat samozřejmě krajanšĕ setkání slavnostního charakteru. Uvařujeme jeřtĕ i o dalších zpŕosobech a formách ucťení tohoto pamätĕného vŕroři.

Obtŕžným úkolem in naší činnosti bude pokus o tŕvalĕ zajiřvĕní pamätĕk na život Čechů na

Volyni. Za tímto úcĕlem byla vytvořena pracovnĕ skupina v tomto složení: vedoucí - V. Palička, jednatel - J. Hofman, členové M. Dĕdková, V. Kuchyňka, J. Křivka, M. Pánková, J. řuvarski.

Pŕovodá sňahu bude pĕče o pamätĕk malinskĕ tragédie na Volyni, kteŕy je t. ĕ. ve značné poškozenĕm a zuboženĕm stavu, vĕtĕnĕ nevohodnĕ, neudŕžované pŕístupovĕ cesty k nĕmu. Budeme si samozřejmě pŕát, aby se tĕto skupinĕ dařilo - byt postupnĕ a tŕpĕlivĕ, tento úkol plnit.

V letořním roce musí byt vĕnována vĕřší pĕče regionům s malou aktivitou. Bude tĕž pŕevodĕna kontrola evidence členů SČVP a placĕnĕ členských pŕisĕvků. Tento úkol bude zajiřvovat matŕiák, tajemník, hospodářka a vedoucí region SČVP.

Svou činnost zahájí tĕž "Historickĕ skupina volynských Čechů v ČSLR". Jsme pŕesvĕdĕni, že zde bude hájit zájmy našich krajanů lépe a výrazněji, neř jak tomu bylo dosud.

V činnosti našeho Sdružení nesmĕ ani v letořním roce chybĕt úzká spolupŕace s ĕerno-bŕlyskými krajanĕ. Mĕla by se vřazovat v tĕch regionech, kde její pŕohloubĕnĕ je nanejvř žádoucí a aktuální. Vedenĕ ĕerno-bŕlyskĕ komise by se mĕlo vĕt zviditelňovat publikační činností, pŕedevším ve Zpravodaji. Naři ĕtenáři pořadají informace o životĕ ĕerno-bŕlyskĕ, což je, resp. bylo aktuální právĕ v nedavnĕ dobĕ, po jejich spŕavedlivĕm vřetĕvĕtĕ vĕ smĕnovĕ, pokud jde o českĕ obanřtĕvĕ.

Zavĕrem mŕžeme konstatovat, že úkoly, kteŕe jsme si dali, jsou opravdu početnĕ a aktuální. Jsme pŕesvĕdĕni, že je splnĕme v dobrĕm krajanšĕm souřtĕ. A tĕm jednotlivcĕm, kteŕí by chtĕli narovňovat nář jednotu a kteŕým je proti myřli, že se nám pŕace dá, odpovĕme tak, jak jim odpovĕdĕ ústřednĕ vřbor na svĕm zasedání dne 11. 12. 1995. Svŕj rozbiřkĕšĕ pokus s návrhem na tajnĕ hlasování a se zápĕsem na magnetofonový pŕosok totiž stáhli, když vidĕli a slyřeli, jak proti nĕmu bouřevnĕ vystoupili členové ÚV. Kvapem odeřli z jednací místnosti. Typo poslední vĕty pŕiseme neradĕ. Činnĕ tak jen proto, že se nás opakovanĕ dotazuje, co se to zase ve vedenĕ SČVP dĕje. Konstatujeme tedy, že byl skutečnĕ ućinĕn pokus nezodpovĕdnĕ jednatĕ o rozbiřnĕ naší klidnĕ, pŕodnĕ pŕace a opĕtvnĕ zahájĕnĕ obdobĕ nesmyslných hádek a rozpŕor v naší organizaci. Tento pokus v samĕm zŕrodku zŕostkolat. Buďte tedy klidnĕ, jednota byla zachŕnĕna.

V. Dufek, pŕedseda SČVP
V. Dubec, 1. místopŕedseda SČVP

Zemřel Eduard Haken ...

Sólistu opery Národního divadla v Praze mistr Eduard Haken. Čech, obilník, opulní moudrý naše tón. Poslední rozloučení s ním se konalo v historické budově Národního divadla dne 19. ledna 1996 ve 13.00 hodin. Učastnila se ho též delegace SCJP, která byla počtina důstojným místem v hledišti. Na stuze smutného věnce jsme uvedli: "Vyloušti Česi nejslavnějším rodákovi".

„Lastní pietní akt byl velkolepý. Rakve na jevišti tvořila v záplavě překrásných věnců a květin. Cestnou stráž stáli strážníci členové opery, vedení a předáci Národního divadla. V hledišti zaujaly místní delegace z různých sfér divadelního, uměleckého, kulturního i společenského života včetně vládních činitelů z ministerstva kultury a především z českého parlamentu, reprezentovaného jeho předsedou M. Uhdem.

„I láska začala hudba Antonia Dvořáka "A les je tichý" a po ní přednesl člen činohry ND R. Lukavský verše ze žalmy, které se staly podkladem pro Biblické písně A. Dvořáka. Poté začal z hloubi jeviště úryvek z opery Rusalka. Za zvuku hudby se přiložila řada v krátkých intervalech čestná stráž v rakve. Pak přišel na scénu bož Židek. Jeho projev na rozloučení byl vnímán celým hledištěm s nesmírným citovým zaujetím. Mnozí zasteli. Slova jeho projevu stojí za zveřejnění.

„Jsou státní údoby, kdy díky osobnostem mohou vzniknout ury, zasluhující zapísání do historie zlatým písmem. Vnější pozlacení budovy je jen symbolické. **Hodnoty vytváří teprve lidé.** "Kterýpak Čech by hudbu neměl ráti? Emotivní zpěv žalářů má z. Smetanova Odlibora nemohl naplnit lépe nikdo jiný, nežli to v jeho plném smyslu dokázal Eduard Haken.

„Člověk odejde, ale legenda, zvěsá z vyládku jeho činnosti, přežívá. Ne pýchá, ale hrst z pocitu vlastního osobního uplatnění jí opodstatňuje stejně jako bezmezná oddanost k té nejvyšší dosažitelné instituci Národního divadla, jak jí naše generace cítila a cítila.

„Jestliže se spojí se silou ducha a mravní vlností s nekompromisním, vyznáním tím pravdy ve sféře společenských, pak takový život nemohl dosáhnout plnějšího smyslu. Obřad rozloučení z tohoto jeviště by neměl být výrazem zármuku nad nevyhnutelným odchodem, nýbrž počtu k oslavě celoživotního vkladu Eduarda Hakena. Vyorál hlubokou brádu a každý tváří plod z ní vyrostlý demonstroval lidem naplnění smyslu zpěvu v dramatické akci. V tom nejspíše pochopitelněm rozsahu se do povědomí kulturní veřejnosti zapnul Haken. Jeho kary, jeho knížky, některé námahy s touto činností spojené.

„Zpěv byl náplní i smyslem jeho života, jeho poslání. Byl jsem šťasten, když jsme nedávno společně přebírali Zlatou desku Supraphonu za naši Rusalku. Bylo to dodatečné zúčastnění pro generaci, doživající dnes v pomalém zapominání. Byl jsem šťasten, když jsme spolu rozehrávali scény v Prodáné nevěstě a bylo jich požehnané. Provázely mě vlastně po celý můj aktivní život. Jsem za to osudu vděčný. Jenom jsem nešťasten, že to všechno skončilo, jak už v životě býval někdy dříve, někdy později je určeno. Jemu bylo dopřáno prožít triumf svého Vodníka v tomto posvátném prostoru v den jeho osmdesátých narozenin. Kdo druhý by to byl schopen dokázat? Byla to síla jeho nespouvaté povahy, která ještě téměř po šest let se dokázala vpirat pozdějším tvrdým zdravotním zkušoukám. Svou vitalitu rozdával až po okraj naplněná života nejen z jeviště, ale i jako občan republiky. Jeho nevypočítavé, impompijní vlastnosti byly alespoň dočasně odněmto naději na společenskou obrodu v roce 1968, kdy stál v čele obnoveneho Klubu sólistů ND. Byl oporou této protestní organizace za okupace cítní vojsky, která nás tolik postihla na další dlouhá léta.

„Ale v plné fyzické i umělecké síle se dožil a prožil i euforii polstopadového zvratu. Vzal na sebe úkol apotla, který svými vnitřními schopnostmi a přesvědčivým uměním šířil viru v novou rodici se skutečnost po všech koutech naší vlasti.

„Jedinci tohoto typu, téměř antické velikosti, jsou svým významem zaznamenáni v dějích lidska jako význačné mezníky. Haken se k nim svou osobitostí zařadil.

„Jeho domov byl však zde a stisk ruky jeho dělníkem rozloučení.

„**Ze vše mu patří naše úcta a děk. Shohem!** Počaté začala B. Smetany Nekamenými proroky a árie z opery Žid. Fibicha Nevěsta Messinská. A na scénu se přišel rozloučit šéf opery ND J. Průdek. I jeho projev otijskujeme v plném znění:

Vážený Mistré Eduarde Hakene, přicházím se rozloučit jménem souboru opery Národního divadla.

„**NI se ode mne očekává, že v této smutné chvíli pro nás všechny z funkce šéfa opery ND zasvěceně promluvím o ojedinelé umělecké dráze p. E. Hakena a o jejím historickém významu v dějinách celého ND.**

„Vážený Mistré, promiňte, neměl jsem s sobě k tomu odvahu. Začal jsem se obávat své povrchnosti, která mě dovede počtu k výtučt nástin uměleckých úspěchů, které jsou nota bene všeobecně známy, že ustřnu na vyjmenování Vašich vynikajících vokálních a hromotných kráčí, ale že se mi nepodaří popsat Váš lidskou i uměleckou osobnost, která daleko přesahovala svým významem přes rámec budovy tohoto pro Váš i pro nás posvátného divadla a stala se pro český národ synonymem umělecké i lidské kvality. Toto musím udatel hudební vědy i divadelní historie, kteří jistě založí tlustý spis s názvem **Eduard Haken**, aby i příští generace věděly, jak vzácný umělec a člověk tvořil a žil plných 50 let v souboru opery ND. Moje sloví zřeba je nás to chabá a nedostatečné.

„**Mám Váš vskit ujit, že všichni víme, že opera byla Vaším celým životem a Váš celý život jste hubě a zpěvu, a ND věnoval.** Byl jste jedním z hlavních pilířů slavné generace opery ND. Byl jste osobností, která před nás postavila tak vysoká umělecká i lidská měřítka, která v nás vzbuzují obavu, zda i při vši pokoře a neunávné umělecké práci se nám podaří jich alespoň dotknout.

„**Děkujeme Vám, Mistré, za tuto inspiraci. Za našich srdcích, vážený pane Eduarde Hakene, zůstane teprve národa českého!**

Čest Váš památce!

„Pak začala Gounodova árie Ave Maria a po ní se ozval ze zánamů hlas samotného Eduarda Hakena v árii z Kouzelné flétny. Zdálo se nám v tu chvíli, že zpěv sám je mezi námi, živý, a nikoli jen jeho podoba v prostoru nad rakvi, že opět burácí v celém Národním divadle, že opět rozdává radost a poutění.

„**Na závěr pietního aktu začala hymna, při níž došlo k úctám, které přestaly, a opona Národního divadla se zatáhla.**

„**Hakenův hlas, uprávde Mistrův hlas a zpěv, zachycený moderní technikou, mu zajistí nesmrtelnost. Eduard Haken bude zapsán zlatými písmeny do dějin volyňských Čechů.**

V. Dufek

Hrdinství a odvahy není nikdy nazbyt

S velkým zaujetím jsem si přečetl článek v časopise MF DNES - VT - o tom, jak česká rodinka na Volyni zachránila život Židovskému děvčeti.

„I když od té doby uplynulo více než 50 let a zachráněná žena je již důchodkyně, stále má panický strach ze smrti. Dones pr mívá hrozivé sny, nechce př uvádět své jméno ani místo, kde bydlí, nenechává se fotografovat, aby její obličej nebyl poznán. Stále žije v doměni, že dopusť platí rasové zákony, obzvlášť když v poslední době vidí a slyší od

některých extremistických skupin "Židé do plynu" a podobně. Je prý dokazováno, že děti nejen Židovské, ale i ostatní, tyrané, pronásledované, skrývané v různých podminkách, jsou v dospelosti i v pokročilém věku neurotické, roztržené a nemocné. Žijí ve stálém strachu a napětí.

„Po přečtení tohoto článku jsem si vzpomněl na tragické události, které se staly v naší vesnici. Obec Dambrova byla vzdálená asi i km od hlavní dopravní tepny spojující města Rovna a Dubno. Proto ji navštěvovali nezádoční občané - Němci nebo vojska jejich satelitů. Z uvedených důvodů byl úkryt Židů zde riskantní a prakticky nemožný.

„Jak je nám známo, krátce po okupaci již v roce 1941 byl Židů viditelné označení Šesticipou hvězdu a násilím zaháněno do ghett. Nejbližší ghetto bylo žitím v malém městečku Varkovice, vzdáleném asi 6 km od naší vesnice. Odchod z ghetta byl pouze na propustky. Pracovníci Židů pracovali na vše uvedené silnicí k ústí kuse chleba a pár brambor, když předtím místní Němcům odezdavat všechno, co měli nahospodané. Nesnesitelné poměry je nutily k útku. Jediny útočištěm pro ně v tu době byl Češi.

„Tak se stalo, že někdy v dubnu 1942 úteklo z ghetta Varkovice asi 18 Židů různého stáří. Jednalo se vesměs o známé rodiny, které zde hledaly úkryt. Občané jim poskytli občerstvení a čekali, co bude dál. Neuběhla snad ani hodina a němci přišli na ukrajinská policej pod velením německého důstojníka a všechny Židy byli pochytáni. Pod zámkou, že je propustí, od nich vymámili zbytek cenosti. Později občané skrývané, se slzami v očích, sledovali, jak 6 policistů žene skupinu 18-20 Židů po polní cestě k dambrovskému lesu. Byli to otfesný a zdrcující pohled, na který nikdy nezapomenu. Jak malá skupina bezbranných lidí jde pomalu, tise, snad již smířené se svým osudem na jistou smrt. Přesto, že ve skupině byla vělna dospělých mužů a žen, málo z nich nemohlo organizovanou odpor a i kdyby část z nich to zaplatila životem, někteří by se snad mohli zachránit útkem. To se však nestalo, vsichni byli na kraji lesa postaveni a zakořáni.

„Tenž den povdvečer šel pan Josef Samec do chleba poklizet domácí zvířata. Při světle lucerny zahlédl v koutě schovávané, slaboučké, třeoucí se děvčátko ve věku asi 8 let, které při pronásledování uniklo pozornosti, opustilo rodiče a schovalo se zde před policisty. Zabožená děvčátko zavedl do kuchyně, nakrmil, oblékl a uložil ke spaní v komůrce. V noci udtěl se svými syny skryš ve stodole a tam jí schovali. Později zjistil, že děvčátko tpi silným zánetem plic a i přes vydatnou stravu a laickou léčbu během týdne zemřelo. V noci vyhořel pan Samec na konci své zahrady hrobeček, dvěma zamotal do prostrádel a pohřbil. Čerstvý hrob zakryl větvemi, aby zahladil stopu. Jeho děti a děti sousedů o hrobečku se věděly a v letních měsících tam kladli věnce.

„Jestli jednou prokázal pan Samec svou odvahu a hrdinství, když při etnických čistkách v r. 1943 potají odvezl pronásledovanou polskou rodinu do města Rovna. Tam jí zachránil před jistou smrtí.

„Pan Josef Samec neměl nemělehký život - zemenla mnu manželka, musel se starat o 3 nezletilé děti. Všechny potíže překonal díky své veselé povaze, často hýřil vtipy a porekady, byl ochoten kdykoli komukoli pomoci, i když to bylo nebezpečné pro celou rodinu. Jeho dva synové, Josef a Václav, sloužili v 1. čs. armádním sboru ve II. paradesantní brigádě, byli vysazeni na Slovensko. Válku přežili i usadili se na Vyškovsku.

„V článku jsem popsal pouze dvě tragické události, které se v obci staly. Podobných případů za první a druhé světové války bylo na Volyni stovky.

„My, volyňští Češi, jsme na vlastní oči viděli a poznali zrůdnost nacismu, nacionalismu a

fašismu a to, kolik hrůz a utrpení lidstvu přinášel.
Vladimír Samec

Setkání potomků českých pobělohorských exulantů

V Jirkově u Chomutova se dne 30. 9. 1995 sešlo více než sedmdesát krajanů z volněské obce Michalovky a okolních osad Jarovky, Pokos a Jadvovle, kteří nyní žijí roztroušeni po celém území České republiky.

Obec Michalovka založilo v roce 1878 deset českých rodin na pozemcích pronajalých od knížete Karola Radziwilla. Podle jeho syna Michala dostala obce jméno.

Zakladatelé a v převážné většině i pozdější obyvatelé Michalovky byli prokazatelně potomky pobělohorských exulantů, kteří v 17., 18. a 19. století putovali Evropou. Michalovští ubíhali spíše náboženská přesvědčení i proti carskému tlaku na přijetí pravoslavy. Jejich život měl silný náboženský náboj, přinesený z vlasti přes obce Husinec, Tábor, Poděbrady (Horní, Dolní a Střední), Střelín a jiné, které jejich předkové v začátcích své putci Evropou založili ve Slezsku.

Někteří exulanti z uvedených obcí a českého městečka Zelov u Lodzice se odsívalovali do hloubi Ukrajiny a Ruska. Něžachovaly národní a náboženské tradice se dodnes udržují v obci Bohemka poblíž Oděvy.

Tento "zvláštní lid" přemístil již stoletá bouřlivá cizina, války, změny vlády a režimů a přitom si uchoval lásku k historické vlasti a českou řeč.

Účastníci jirkovského setkání, které bylo první po návratu do vlasti po čtyřiceti osmi letech, měli co vyprávět a na co vzpomínat. Hodnotili svoji minulost, osudy, uplatnění svoje a svých dětí v české domovině. Slovy volněského básníka Jana Pospíšila si vzpíjili "na zemí v dluh, kterou jsme měli rádi, kde jsme zanechali sny dřívší, touhy mládí..."

Vělní zarážili setkání iniciovala organizoval michalovský rodák Oldřich Rejchrt, žijící nyní v Mělníku. JAN

Důležité oznámení

Dne 22. března 1996 od 9.00 hod. se bude konat v Zátci v klubu vojenské posádky volněské.

**SYMPOZIUM
u příležitosti 50. VÝROČÍ
ZALOŽENÍ SVAZU ČECHŮ Z VOLNĚ.**

Program:

1. Úvod - V. Dufek.
2. Vznik, činnost, význam a zánik Svazu.
3. Přednáška zjisti historici a současníci: Dr. H. Chudobá, Mgr. D. Manová, Dr. H. Nosková, Dr. St. Slavík, doc. J. Vaculík a R. Hlaváček.
3. Diskuse
4. Závěr - 14.00 hod.

Koordinátor V. Dufek
M. Pánková, vedoucí regionu Zatec

Oznámení

Prážský region pořádá 15. února t. r. Masopustní večer, na který své členy a přímatele. Zájemci zaslejte urychleně zvánku přihlášku a 120 Kč na adresu: Břena Malinská, U Lučického semináře 19, 118 00 Praha 1. Přesný program večírku bude zjištěním sdělen.

Upozornění:

Regionální výbor pro severní Moravu a Slezsko žádá své členy, kteří nemají ještě zaplacen členský příspěvek, aby tak učinili co nejdříve. Splňte, prosím, krajané, svou členskou povinnost!

Jaroslava Holá
hospita regionu

*Své vlastní vzdálen léta dlouhá
něl volnější lid světem šel,
něl, jako kdysi žnětěl,
do své země, zastlbené,
životy octi vykoupené
a dědů duch jej provázel...*

Vážení krajané,

u příležitosti padesátiletého výročí od podepsání smlouvy mezi vládou ČSR a SSSR o reparaci volněských Čechů do vlasti pořádjí výbor svatomárvského regionu SČVP společně s ústředním výborem našeho Sdružení

CELOREPUBLIKOVÝ KRAJANŮV SJEZD

v Suchbode nad Odrou dne 18. 5. 1996, na který vás, ať jste kdekoliv roztroušeni ve své, stěně, stěně zve.

Prof. MUDr. Vladimír Dufek, předseda SČVP
Václav Dubec, 1. místopředseda SČVP
MVDr. Vladimír Samec,
předseda severomorárvského regionu

Všichni, kdo mají o tuto akci zájem, nechť se urychleně přihlásí na adresu: Václav Dubec, Malá Strana 28, 742 01 Suchboda n.O. Poplatek činí 200 Kč na osobu (občerstvení, oběd, večere)

Dne 27. ledna zemřela po těžké nemoci pí. Olga Havlová. Volyňští Češi sdílejí zármutek pana prezidenta a celé občanské veřejnosti nad odchodem ženy, která se svou prací v sociální a humanitární oblasti a svým příkladným životem zapsala do srdce celého národa.

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Region Karlovy Vary

Dne 25. 11. 1995 se konala v Karlových Varech výroční slavnostní beseda. Po uvití všech přítomných jsme minutu ticha utčili nejdříve 10. narozeniny přítele volněských Čechů, velitele jednotky v SSSR, armádního generála a prezidenta Ludvíka Svobody, který se právě v tento den před 100 lety narodil. Připomněli jsme si vstup 12.000 volněských Čechů z toho 600 žen - do Svobodový jednotky.

Vzpomněli jsme též dukelských hrdinů a 50. výročí ukončení 2. světové války.

Volyňští Češi oslavili právem i velkou pomoc spojených při osvobodování Československa od německých okupantů a krvi vybojovanou možnost návratu z ukrajinské Volyně do staré vlasti.

Jménem Sdružení děkují všem přítomným krajanům za dovezení spousty dobrót k pohostění a za dary do tomboly. Všichni děkujeme naším všem sponzorům pí. Světlané Smolínové za peněžní dar na přilepšenou k pohostění a stálem dalším dárcům, které uvádíme ve Zpravodaji jmenovitě.

Za věstrannou nezištnou spolupráci děkují paní Larise Zabranské, p. a pí. Randový, Václavu Slavíkovi, cititeli a iniciátorovi všeho, co se týče Volyně a Volyňáků. Děkují i všem úsekovým důvěrníkům, bez nichž by v našem rozříštném regionu byla práce s krajinou mnohem nákladnější.

Děkujeme přejí všem krajanům v Čechách, na Moravě a ve Slezsku jménem krajanů Karlovarského od nového roku zdraví, štěstí a dobré pohody. Věra Pelcová

Připravujeme setkání

Organizační výbor bývalých žáků soukromých českých matičních škol ve Zdobouhově, Rovně a Omeňlánštině připravuje na červen 1996 další setkání, jehož se mohou zúčastnit také žáci ostatních matičních škol z řad volněských Čechů.

Zájemci o toto setkání nechť si vyžádají nepožádají do 15. března 1996 přihlášku u těchto pověřených členů organizačního výboru:

Zdobouhovec - Anna Martišová,
Gorkého 1573, 438 01 Zatec, tel. 0397/4831
Rovno - Táňa Kirchnerová,
Šafaříkova 2535, 438 01 Zatec,
tel. 0397/5308
Omeňlánština - Jiřina Hanušová,
Gorkého 2123, 438 01 Zatec, tel. 0397/3861

Ostatní zájemci - Rostislav Hlaváček,
Javorova 161, 360 17 Karlovy Vary,
tel. 01747626.

Nezapomente přiložit známku na odpověď. S přihláškou obdrží zájemci i složenku na proplacení režijních nákladů - půjde o částku asi 130 Kč na osobu. Případné dotazy adresujte na předsedu výboru R. Hlaváčka.

Organizační výbor žáků matičních škol

CESTOVNÍ KANCELÁŘ PANCEST

Vám nabíjí v roce 1996 tyto zájezdy:

PAŘÍŽ-VERSAILLE-NORMBERK -
3. 5.-6. 5. 1996 - 2.300 Kč
nocleh a snídaně v Paříži

ITALIE

BIBIONE - BIFIONE a MIRAMARE di RIMINI

8 dní u moře

28. 6.- 7. 7. 96 nebo 19. 7.-27. 7. 96

23. 8.- 1. 9. 96

6. 9.-15. 9. 96

13. 9.-22. 9. 96

za 2.400-3.900 Kč

BIBIONE

8 dní u moře s vlastní dopravou

24. 8.-1. 9. 96

za apartmá pro 5-6 osob - 15.000 Kč

LUCK-ROVNO

s ubytováním v přibuzných či známých

24. 4.-30. 4. 96 - 2.200 Kč

5. 8.-11. 8. 96 - 2.200 Kč

ROVNO-Malin,

ubytování v hotelu a plná penze

23. 5.-29. 5. 96 - 3.300 Kč

LUCK-Malin (hotel + plná penze)

17. 6.-23. 6. 96 - 3.300 Kč

ROVNO-Malin (hotel + plná penze)

11. 7.-17. 7. 96 - 3.300 Kč

Přihlášky poslejte na

CK PANCEST - Marie Pánková,

Volyňských Čechů 1707, Zatec 438 01,

tel.: 0397/4049

Volyňský rok na vsi.

Na jaře tomuly volněské vesnice v záplavě květů a vině. U každé české usedlosti byly vysázeny větší ovocné zahradky a před domy květinové zahrádky všeho druhu. Zelenaý se lány obilí, louky rozkvetly kvítím všech barev. Podněte tu bylo jako v Čechách na Zatecku nebo Litoměřicku. Na Volyni se žádné sklenky na zahradkách nedělavly, všechno dozrávalo na poli, pod stříjem nehem: melouny, rajčata, okurky, tabák.

Po jaru přišlo teplejší léto. Zatečiny žilo, nejdříve přišlo na radu žito, které se sekalo ručně kosami - hrabciemi. A rovněž rák se posekané vázalo do snopů. Ze snopů se pak stavěly mandele. Jeden mandel měl 15 snopů, 14 se jich nakládalo křížem a patnáctý se dával jako "čepice" na zastřešení proti dešti a nepohodě. Někteří větší sedláci už měli na setkání obilí stroje. Těm strojíme se na Volyni říkáto žnávčíky. Byly většinou dovezeny z Čech. Pak se začalo mlatit obilí mlátičkami. Elektrický proud nahradil kůň, který se zapřáhl do žentouru a chodil dokola. Kůň poháněl děti pořad žacoka, to bylo za celý den kroků! Po žních se začalo orat - pole strniští - pak se začaly sklízet brambory a později se dobývala řepa. Na Volyni se hodně šelý "turky", což byly vlastně obrovské dýně, kterými se krmlily krávy i prasata. Jádra z turkí se sušila na kamnech a v zimě bylo potom co louskat a bylo to zdravé.

Na poseda přišlo posvicení. To už bylo většinou z pole všude sklizené a celá vesnice se připravovala na zimu. Na posvicení se zvani hosté, známí a příbuzní ze sousedních vesnic.

Svátkovalo se dva až tři dny. Pekly se staročeské dobré koláče, cukroví a zabíjely se husy, kachny a někdy i prasata. To aby bylo dost jídla. A připravovalo se i pití. Bylo toho většinou ok hrdlo ráčilo. Takový byl zvyk našich krajanů na volynské vesnici.

Pomalu a jistě se blížila zima, bylo vždycky hojně sněhů, někdy si i zažertovali tuhé mrazy - 20-30 stupňů. V zimě byly dlouhé večery, po chlapčích se svítily petrolejovými lampami. Při draní peří se zpívaly české písničky, vyprávělo se všelicos, vslejškají, především strasidelné příběhy. Češi na Volyni se scházeli ve vesnicích odpodně po práci, nebo navěčer, měli k sobě blíž a měli na sebe více času.

Tak se nám na Volyni darilo a dobežívalo až do roku 1939, než přišla německo-polská válka, což byla předzvěst druhé světové války, která trvala plyně šest Německých roků.

Podle podkladů Václava Slavíka (region K. Vary) zpracovala Miluše Dědková

NAŠI JUBILANTI

Moravskokrumlovský region ŠCVP

zdraví své členy, kteří se dožívají v I. pololetí 1996 významného životního jubilea. Jsou to:

Miroslav Vaněk z Pohořelce 15. 1. - 45 let, Václav Vašuta z Kubice 25. 1. - 60 let, Františka Nosková ze Smolína 9. 3. - 60 let, Václav Kačírek z Branšovic 23. 4. - 65 let.

Do dalších let hodné zdraví, osobní i rodinné pohody všem za moravskokrumlovský region přeje Václav Kačírek, kult. ref.

Krajan od Černobylu pan Rostislav Volf oslaví dne 13. 1. své 80. narozeniny. Rodák z Male Zubovštiny na Ukrajině žije od r. 1991 v Butovsi na Jižnímuku.

K významnému životnímu jubileu přeje vše nejlepší a do dalších let pevné zdraví, spokojenost a dobrou pohodu rodina, příbuzní a přátelé

Region Karlovy Vary

Dne 12. 2. se dožije krásného věku 90 let vážená a milá krajanka z M. Zubovštiny pí. Horská, t. č. bytem v Nové Růze v rodině svého syna, kterým jí topota cestou blahopřeje!

Dne 12. 2. se dožije kulatého výročí 50 let krajan z M. Zubovštiny p. Boleslav Hnojník, t. č. bytem ve Vtesově.

Oběma jubilantům přeje jménem regionu hodné zdravotníka, štěstí, spokojený život a pohodu Věra Pelcová

Uničovský region

Z našeho regionu oslaví narozeniny tito naši krajané:

25. 9. 1995 pí. Marie Škrábkánová z Hlinska, bytem v D. Loučce 7. 10. 24. 10. 1995 p. Boris Stránský ze Žaléti, bytem v Ujezdě u Uničova - 83 let, 28. 10. 1995 p. Michal Peredřejčuk z Hlinska, bytem v Brníčce - 71 let, 11. 11. 1995 p. Josef Dušek z Podcukrka, bytem v Olomouci - 68 let, 22. 11. 1995 pí. Xenie Hyblerová z Uliřbavy, bytem v Benkově - 73 let, 22. 11. 1995 p. Jan Maňas z Hlinska, bytem v Brníčce - 71 let, 26. 11. 1995 pí. Emilie Jonášová z Uliřbavy, bytem v Benkově - 71 let, 28. 11. 1995 pí. Helena Sedláčková z Lipjan, bytem v Ujezdě u Uničova - 62 let, 1. 12. 1995 pí. Božena Zavadilová z Lipjan, bytem v Přemyslovicích - 61 let, 12. 12. 1995 p. Emanuel Cineg z Hlinska, bytem v Nové Dědině - 81 let a 17. 12. 1995 p. Vladimír Rýns z Hlinska, bytem v Nové Dědině - 73 let.

Všem krajanům do dalších let pevné zdraví.

spokojenost a dobrou pohodu za uničovský region přeje V. Romaněnko

Region Chomutov

Dne 20. 2. 1996 oslaví 75. narozeniny p. Václav Janovský, bývl. přísl. vých. armády z Kvasilova, bytem Moravěves u Hlavaně.

Hodně zdraví a štěstí do dalších let mu za region Chomutov přeje

Jiřina Kačerová a matr. A. Hloušek

Severomoravský region

Tento rok slaví své kulaté narozeniny tito naši členové:

Vladislav Cupal, 13. 2. - 60 let, Miroslav Svoboda, 13. 2. - 50 let, Helena Esterková, 14. 2. - 70 let, Valerian Klaban, 7. 3. - 70 let, Eugenie Kuchařová, 8. 2. - 60 let, Josef Kadlec, 19. 3. - 60 let, Alexandr Brzinský, 10. 4. - 80 let, Růžena Pavlinová, 5. 5. - 80 let, Jiřina Krušinová, 6. 5. - 60 let, Bohumil Jelinek, 27. 6. - 40 let, Anna Vendolská, 26. 6. - 70 let, Stanislav Kopecký, 9. 9. - 60 let, Josef Moravec, 7. 9. - 50 let, Milada Zemanová, 5. 11. - 70 let, Vladimír Rakošan, 22. 12. - 60 let a Růžena Jelenková, 26. 8. - 30 let.

Naším jubilantům přeje do dalších let hodné zdraví, životního elánu a rodinné pohody.

Za region Václav Dubec a Dr. Vladimír Samec

Prážský region

Dne 11. 1. 1995 se dožívá 70 let náš vzácný člen a přítel Ing. Václav Petříček. Vše nejlepší přeje členové pražského regionu: I. Malinská

Region Mohelnice

Krajan Antonín Bohatý z Libánovky bytem Úšov se dožívá 2. 2. 83 let. Pí. Jiřinka Šmalková z Podhájké bytem Mohelnice se dožívá 21. 2. 70 let. Pí. Antonie Rěblová z Bakovky bytem Úšov se dožívá 22. 2. 82 let. (Rukopis není čitelný, možná chyba ve jméne - prosíme raději strojepis nebo hlukové písmo - redakce)

Do dalších let hodné zdraví, dobré pohody a životního elánu za region Mohelnice přeje Jarmarová

Naše rady opustili...

Dne 15. prosince 1995 opustil naše řady ve věku 81 let náš kamarád a spolubojovník, přísl. zavr. armády v SSSR, Emanuel Cineg z Nové Dědiny, rodák z Hlinska 21. 12. mu byl vystrojen vojenský pohřeb se všemi potacmi.

Uprmnou soustrast projevují krajané z uničovského regionu.

V. Romaněnko
Oznamujeme naši krajanští vějnostě, že 4. 1. 1996 zemřela ve věku 82 let naše dlouholetá členka Antonie Marvejková ze Sucholou a O. Pozůstalým tímto vyjadřujeme uprpnou soustrast. Cest její památce!

Za severomoravský region

Dr. Vlad. Samec a Václav Dubec
Ve věku 68 let zemřel p. Stanislav Netušil, věrný přítel volynských Čechů. Akinové se účastní přípravy sešitků. Čechů v r. 1988 i v r. 1995 v Hněvotíně. Zúčastnil se také dvakrát zájezdu na Volyn do Malína. Olomoucký region v něm ztrácí neúnavného pracovníka a věrného přítele. Členové regionu projevují hlubokou soustrast nad jeho ztrátou. Cest jeho památce! VI. Tengler

Hluboce zarmoucené oznamujeme všem přátelům, že dne 9. 12. 1995 zemřel náhle ve věku 76 let p. Josef Toušek, generálmajor v. v. bytem v Praze, rodák z Hulče Česká.

Za rodinu E. Toušková

Uterý 2. ledna 1996 byl poslední den života mé maminky Marie Tamchinové roz. v Podlešicích, provd. na Malovanou. Rozloučení se konalo 11. 1. za přítomnosti pravostavného kněze Zemřela ve věku 79 let.

Prosim o tichou vzpomínku, kdo jste ji znali. Za zarmoucenou rodinu Lenka Dolečková

dcera s manželem
Dne 22. 12. 1995 odešla navždy z našich řad členka Sdružení krajanů Naděжда Prášová, roz. Škrivánková ze Straklova Českého ve věku 75 let. Jiří srdce dotlouklo 5 měsíců po smrti jejího manžela M. Práší. Měla moč ráda lidi a ve svém příkladném životě vždy usilovala o krásné mezilidské vztahy. Kdo jste ji znali, věnujte jí tichou vzpomínku.

Zarmoučená sestra a d. n. Susopárová
Dne 19. 1. to byl rok, co mě oustihla moje maminka Anna Ledvinová r. Svobodová z Kupčicova. Děkujeme za vzpomínku a modlitbu dcera V. Magáňová

DARŮ NA FOND SDRUŽENÍ

Manželé Krejbychovi, Kocilfov - 50 Kč. Josef Vyletěl, Jablonce n. Nisou - 200 Kč.

Oprava: V min. čísle bylo chybně uvedeno, že p. A. Vegricht věnoval 500 Kč na fond Sdružení a 500 Kč na tisk. fond. P. Vegricht tyto peníze pouze zaslal - byl to výteček chomutovské sbírky! Sbírká činila celkově 2.600 Kč - Zbytek peněz byl použit na náklady spojené se setkáním 24. 11. 95 a pro potřeby regionu.

Všem dárcům srdečně děkuje Jiřina Kačerová a M. Santorová

DARŮ NA TISKOVÝ FOND

Manželé Krejbychovi, Kocilfov - 50 Kč. Akad. malif Boris Kostka, region Praha - 200 Kč. Petr Voráček, region Praha - 200 Kč. Josef Holoušek, Spindl. Mlýn - 100 Kč. Pí. Daniluková, Jenišovice - 150 Kč. Jaroslava Kůrková, Poděbrady - 100 Kč. Věra J. Lukáčková, Městec Králové - 100 Kč. Jiří Loukotka, Městec Králové - 200 Kč. Manželé Knopovi, Přelbřady - 100 Kč. Z regionu Mr. Krumlov: Růžena Gošová, Židlochovice - 100 Kč. Emilie Čeprková, Smolín - 100 Kč. a Emilie Košťáková, Olešovice - 100 Kč. Slávena Němčová, Chomutov - 50 Kč. Rostislav Dolcál, Dubina-Paroubice 100 Kč. Helena a Petr Mašatový z Drouzkovic u Chomutova - 100 Kč. Marie Zavadilová, Drouzkovice - 100 Kč. Věra Polivková, reg. Praha - 50 Kč. I. Štramová, Jeseník - 200 Kč. Dary z Litoměřic: P. Melničáková, Děčín - 100 Kč. M. Janouchová, Děčín - 100 Kč. A. Volfová, Starý Týn - 50 Kč. V. Šlégr, Český Brod - 50 Kč. M. Dědková, Litoměřice - 50 Kč. J. Stehlik, Bílý Újezd - 100 Kč. Antonín Bokáč, Budej - 100 Kč. E. Kresbová, Horní Nežly - 50 Kč. pí. Klabanová, Horní Nežly - 50 Kč. pí. Plušténková, Horní Nežly - 50 Kč. p. Deřter, Trávice - 100 Kč. p. Jirsák, Zelečice - 100 Kč.

V záři m. r. věnoval p. Bohumil Perman na tisk. fond 100 Kč. Omlouváme se za pozdní uveřejnění - omylem nebyl v seznamu pí. hospodářky!

Pí. Darina Martinovská, náměstkyňe primátora hl. m. Prahy - volynská Čechka - věnovala na tisk. fond 500 Kč. Děkujeme všem dárcům!

Dar na region Karlovy Vary

Pani Soňa Nováková z České Kamenice věnovala na potřeby regionu 100 Kč - za krajanů z Karlovar. regionu děkuje Věra Pelcová

Důležité upozornění! Jelikož se mnozí dotazy dárů na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 7054454-018/0800 Dary můžete posílat také na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 509, 181 00 Praha 8. Prosíme čtenáře, aby nás neupomínali o zveřejňování darů - dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu !!

Tiráž Zpravodaj - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občanský. Šefredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyžaduje rukopis se nevracejí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových záseků povoleno Česká pošta, s.p., odštěpným závodem Praha č. jv. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 6. února 1996.